

Lietuvos klausimas Argentinos parlamente

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Prenumerata: Argentinoje 300 pezų m.
Urugvajuje 35 Urugvajaus pezai.
Visur kitur 3 Am. dol.

Redakcija, Administracija ir Spaustuvė:
calle José León Suárez 5684, Buenos Aires.
Telefonas: 60 — Villa Lugano — 3153
Reg. Nac. de la Propied. Intelectual N° 830133
Editor - Leidėjas: Francisco OŽINSKAS.

Franqueo Pagado
Concesión N° 1585
TARIFA REDUCIDA
Concesión Nro. 216

PERIODICO LITUANO, FUNDADO en el año 1927
Redakcija, Administracija ir Spaustuvė:
calle José León Suárez 5684, Buenos Aires.
Redactor-Redaktorius: Constantino NORKUS.

„LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA“

N° 1243

*

BUENOS AIRES, KETVIRTADIENIS, LAPKRIČIO 19 D., 1964 METAI — JUEVES 19 NOVIEMBRE de 1964 — KRISTIJONO DONELAIČIO METAI (AÑO) XXXVI

ARGENTINOS DIPLOMATINIAI SANTYKIAI SU LIETUVA

Perono diktatūros metu suspenduoti šios šalies diplomatiniai ir konsuliniai santykiai su Lietuva, Latvija ir Estija norimi atgaivinti.

A. L. Balso Nr. 1225, iš vasario 27, 1964, pirmame puslapyje buvo parašyta, kad Argentinos santykių atnaujinimo reikalas su Lietuva aktyvėja. Tas reikalas turi ryšio su šiemetiniu Vasario šešioliktos minėjimu, suruoštu Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos (ALOST), Dr. Jono Basanavičiaus vardo Argentinos Lietuvių Centre, kur kalbėjo įtakingi vietiniai visuomenininkai, aplankę vidaus ir užsienio reikalų ministerius tuo reikalu.

Argentinos Antikomunistinių Demokratų Centro atstovas šalis Kongrese, Dr. Fraga, tą klausimą inėšė apsvarstyti Atstovų Rūmams.

Kongreso Biuletenio Nr. 30-me, spalio mėn., 1964, II periodo darbų programoje, 30-tu punktu patiekias apsvarstymui SANTYKIŲ ATNAUJINIMAS SU LIETUVA, LATVIJA IR ESTIJA.

Ten pat punktu 31-muoju skelbiamas komunistų pavergtų tautų savaitės įvedimas Argentinoje; punktu 32-uju siūloma palengvinti dokumentų legalizavimą iš geležinės uždaros kiliams ateiviams ir 33-čiuoju punktu prašoma suteikimo lengvatų visoms prieškomunistinėms institucijoms Argentinoje naudotis valdiškomis spaustuovėmis, radio, TV ir pašto patarnavimais nemo-kamai.

LIUKSEMBURGAS JAU TURI NAUJĄ KARALIŲ

Liuksemburgo karalienė Karlotė, valdžiusi 320.000 gyventojų šali 45 metus, sulaukusi 75 m. amžiaus, 12. 11. 64 perleido sostą savo vyriausiam sūnui Jonui, 42 m. amžiaus. Po perleidimo ceremonijų jis prisiekė parlamentui.

Ta proga vienas mažytis Liuksemburgo valstybės pilietis UP atstovui pasakė: Mes nepadarysime kaip rusai, išmesdami Chruščiovo paveikslą padarė. Mes Joną kabinsime greta jo motinos. Liuksemburgas mažas, bet mes gyvename socialiai ir laimingai.

PAŠALINTAS ESTIJOS KOMUNISTŲ VADAS

Estijos komunistų vyriausias vadas Ivan G. Kebin nauju Kremiaus diktatorių pašalintas. Jo pirmas pavaduotojas užėmė jo vietą Maskvos iškilnėse minint bolševikų revoliucijos 47 metų sukaktį 7. 11. 64.

Maskvos patikėtiniai ilgiausia savo vietoje išsilauko Lietuvoje. Sniečkus visuomet spėja susiorientuoti pagal linijas atnaujinimus, o Paleckis net vadovauja Sovietų delegacijoms tarptautiniuose kongresuose.

— Prancūzijos prezidentas Charles de Gaulle ruošiasi kelionę į Varšuvą, kad atnaujinti tradicinius draugingumo ryšius tarp Prancūzijos ir Lenkijos.

— Pragoje 18 kalbų leidžiamas komunistinio taikos komiteto žurnalas smerkia Kiniją už atominės bombos sprogdinimą ir tvirtina, kad Chou En Lai nieko gero taikai nesutarė su naujais Maskvos valdytojais.

— Pasaulinis kroatų jaunimo kongresas įvyks Montevideo gruodžio pabaigoje.

Liūdėsio valandoje,

PAULINAI MARKEVIČIŲ BEDIKONIENEI

mirus, giliai užuojautą reiškiamo jos netekusiam vyrui Romui Bedikonui ir dukrai Juanai, kartu liūdedami.

Albertas ir Juana Paliukaitė Ropieniai,

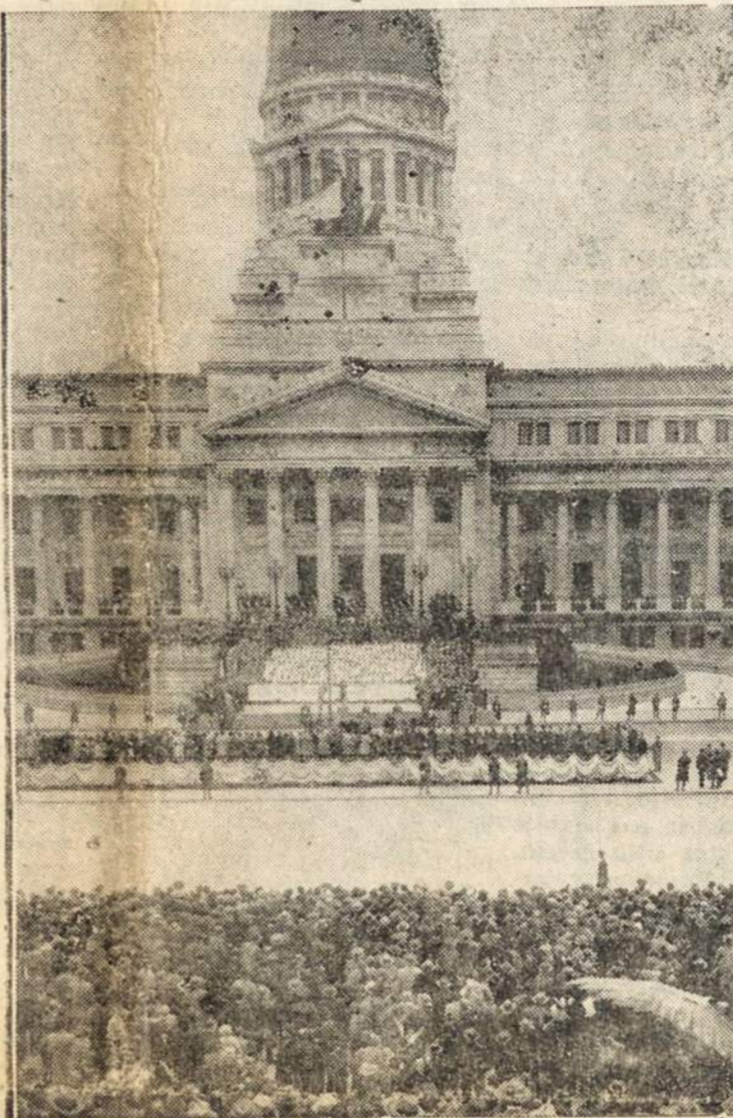
Elena Rušienė, Ona Glavackienė ir

Jonas Vyšniauskas su šeima.

Sovietai pildys visus R. Kinijos reikalavimus

DEŠINĖJE: Argentinos Parlamento Rūmai. Vyriausybei skubos keliu sušaukus, nuo 18. 11. 64 juose posėdžiauja Kongreso ir Senato atstovai, sprenddami opiausias problemas. Čia bus sprendžiamas ryšių atnaujinimas su Lietuva, Latvija ir Estija, atstovo Dr. Jorge Fraga pasiūlymu. KAIRĖJE: Kubos diktatorius Fidel Castro, susirūpinęs dėl cukraus gamybos sumažėjimo ir Chruščiovo nuvertimo.

PASAULINIS KOMINTERNAS BŪSIAS KINJOJE

Lapkričio 7 Maskvos Raudonoje Aikštėje buvo minima Sovietų valdžios įsisteigimo 47 metų sukaktis. Buvo prigabenta daugybė atominių ginklų, atvartyta kariuomenė ir žmonių minios.

Prie Lenino mauzoliejaus susispieję naujieji Sovietų viršininkai, Kinijos komunistų vadas Chou En Lai, Lenkijos Gomulka, Rytų Vokietijos Ulbrecht, Rumunijos Maurer, Bulgarijos Živko ir kiti satelitų vadovai.

Sovietų gynybos ministeris maršalas Rodion Malinovsky savo kalboje puolė Ameriką.

Chou En Lai, 3 metus nebuvęs Maskvoje dabar 5 dienas tarėsi su Brežnevu. Chruščiovo šauktą 26 Kompartijų suvažiavimą gruodžio mėnesiui nukėlė sausio pabaigai. Gi sausio pradžioje didžiausias kiniečių puolėjas ir Chruščiovo nuvertėjas Michail A. Suslov vadovaus rusų delegacijai Pekinan, kur bus ieškoma dviejų komunistų milijonų — Rusijos ir Kinijos — susitaikymo. Kinijos reikalavimu, rusai šį Pekinan ekonominę paramą, imdami ją iš savo pasivergtų tautų.

Pasaulio komunistų centras bus Pekine.

Rusai atsiprašinėja ir Chruščiovo laikais keikta balkaniskąją Albaniją, kurios komunistų vadas Enver Hoxha kartą nutraukė Chruščiovo kalbą, kurioje Nikita puolė kiniečius.

Draugavimas su Vakariais Sovietams visuomet buvo pelningas, bet bandymas išigyti kiniečių palankumą juos visiškai suskurdins.

Švedijos komunistų vadas reikalauja, kad Maskva gražintų nepriklausomybę Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

APGAILI PASMERKTUOSIUS

Maskvos „Pravda“ 15. 11. 64 skelbia, kad didžiausia šio amžiaus neteisėybė papildė Stalinas, įsakęs gražinti Sibiran ten nekaltai kankintus žmones. Nors abu jo žvalgybos viršininkai — Beria ir Abahumov — paskui buvo sušaudyti, bet Stalinas sužlugdęs Rusiją moraliai. O Centralinis Kompartijos Komitetas dabar pradeda Chruščiovo šalininkų valymą. Nekaltų žmonių kraujo ir ašarų jūromis plaukę, duonos netekę, rusai gali tapti Kinijos satelitu.

— Varšuvoje nubaustas pusanturų metų kalėti JAV pilietis, rašytojas Melchior Wanhowiez. Apkaltintas neteisingu informavimu užsienių apie tikrą Lenkijos padėtį. Jis yra protestavęs dėl spaudos laisvės stokos Lenkijoje.

— Brooklyne atidarytas naujas tiltas, 1.398 metrų ilgio, kainavusis 325 milijonus dolerių.

Urugvajuje spalio 14, 1964 metų

KAROLIUI JURELEI

mirus, giliai ir nuoširdžiai užuojautą reiškiamo jo žmonai Onai Šimonelytei Jurelienei, sūnui Hugui, gyvenantiems Urugvajuje, ir broliui Pranui Jurelei, gyvenantiems Argentinoje.

Vikonių šeima ir kaimynai.

Montevideo, 27. 10. 1964.

PADĖKA

Liūdedami dėl mūsų mylimo vyro, tėvo, brolio ir senelio a. a. JUOZO NORKAUS mirties, reiškiamo giliai padėką visoms gerbiamoms lietuvių šeimynoms ir pavieniams asmenims, kaimynams ir draugams už skaitlingas užuojautas, gėles ir dalyvavimą palydėjime vėlionies į paskutinę amžino poilsio kelionę.

Liūdinti: Žmona Petronėlė, sūnūs Vincas ir Jonas, ir broliai Kazimieras ir Antanas su šeimomis.

Patagonijos civilizavimo kreditas ateiviams

Vidaus reikalų ministeris apie Patagoniją

Vidaus reikalų ministeris Dr. Juan S. Palmero Rio Negro provincijos mieste Villa Regina dalyvavo vietovės įsteigimo 40 metų sukakties minėjime ir ta proga įvykusiame Patagonijos gubernatorių pasitarime.

Grįžęs Dr. Palmero pabrėžė, kad pirmieji Patagonijos kolonizatoriai yra ateiviai iš Europos. Ne tik avių ūkių savininkai, bet vaisių kultūros vystytojai pasidarė labai turtingais žmonėmis. Žadama aprūpinti vandeniu platesnes sritis.

— Argentinos žydų bendruomenė, apjungianti 120 organizacijų su 50.000 šeimų, savo metinio atstovų suvažiavimo proga pereiną savaitę pasveikino Bs. Aires žydų dienraštį „Diario Israelita“, jo 50 metų sukakties progą.

Universitetų išlaikymas ir stipendijos

Vienuolikos valstybinių Argentinos universitetų išlaikymas šiemet kainuoja \$ 27.256.964.215, t. y. 4,31 % visų valstybės išlaidų.

Mokslinė Tyrimų Taryba 1964-65 metams suteikė 80 stipendijų šios šalies mokslininkams tobulintis JAV ir Europoje. Kaip „investigador formado“ ta proga Paryžiu išvyko mokslinių žinių pagilimui profesorius Antanas Krapovicikas.

— La Platos įsteigimo 82 metų sukaktis paminėta 19. 11. 64. Kalbas pasakė prezidentas Dr. A. U. Illia, La Platos burmistras Dr. M. B. Szelagowski ir kt. Buvo meno paroda, paskaitos ir banketas.

— Tradicijos savaitės proga, 9. 11. 64 atidaryta 25 menininkų kūrinių paroda vyksta Buenos Aires pašto rūmų apatinėje salėje iki lapkričio 25.

— Italija deportavo du Arabų Respublikos diplomatus, kurie Romoje sekvestravę vieną Maroko pilietį, lagamine bandė išvežti Kairan.

Atidarytas Kennedy vardo liaudies universitetas

Einant Apsijungimo Pažangos Dėlei programa, 9. 11. 64 Buenos Aires mieste, Beron de Astrada 6351, tapo atidarytas liaudies universitetas, pavadintas didžiausio šių laikų demokrato, lygiai prieš metų laiko žuvusio JAV prezidento John Fitzgerald Kennedy vardu.

Atidarymo iškilnėse dalyvavo švietimo ministerijos, universitetų ir mokslo įstaigų bei JAV ambasados atstovai. Tarp kitų, kalbas pasakė šių universitetų direktorius Santiago Calop ir naujos mokslo įstaigos vedėja Celia Moccia.

Seniausias danų ateivis

Carlos Bremer atvyko iš Danijos prieš 60 metų. Dabar jam sukako 82 metai amžiaus ir jis tebedirba vienoje danų laivyno agentūroje. Nuo 1920 iki 1960 metų jis redagavo anglų kalba žurnalą „Argentine Magazine“. Aplankytas La Prensa atstovo, jis pasakė:

„Gyvendamas iš plunksnos, nepasidarysi turtingu. Bet bohemiška mano siela mane visuomet traukdavo link laikraštinio darbo. Turty nesukroviau, bet esu patenkintas savo likimu“.

— Buenos Aires miesto patrono, San Martin de Tours, šventė įvyko 11. 11. 64. Architektų Centro pirmininkas L. A. Varnieri Lopez, išdalinęs premijas Buenos Aires architektūros fotografams, pasakė: Pagalvokite apie Vengrijos kareivį, kuris nenorėdamas būti kareiviu tapo kilniu dvasiškiu, net šventuoju, ir tapo išrinktas Buenos Aires patronu.

— Tradicijos savaitės proga, 9. 11. 64 atidaryta 25 menininkų kūrinių paroda vyksta Buenos Aires pašto rūmų apatinėje salėje iki lapkričio 25.

— Italija deportavo du Arabų Respublikos diplomatus, kurie Romoje sekvestravę vieną Maroko pilietį, lagamine bandė išvežti Kairan.

Pirmutinio kooperatyvo sukaktis

Entre Rios provincijos vietovėje Villa Dominguez, Villaguay departamente, 8. 11. 64 įvyko pirmutinio tos provincijos kooperatyvo „Cooperativa Fondo Comunal“ 60 metų sukakties minėjimas. Dalyvavo daugybė žmonių. Federalinę vyriausybę atstovavo viceprezidentas Dr. Carlos H. Perette ir ministariai.

Gubernatorius Dr. Carlos Raul Contin ta proga pranešė, kad vietovė La Capilla nuo dabar pavadinta žymaus kooperatininko inž. Miguel Sajaroff vardu.

Visose šios šalies provincijose pirmieji kooperatyvų kūrėjai buvo ateiviai iš Europos.

Niekas nenori kad grįžtų Juan Domingo Peron

Ispanijoje gyvenantis buvęs Argentinos diktatorius Peronas pareiškė, kad šių metų pabaigoje jis grįžtų Argentinoje. Jo šalininkai, sykiu su komunistais, drumsčia Argentinos gyvenimą, ruošdami dirvą sugrįžimui. Vienok nei vyriausybė, nei kariuomenė, nei demokratinė visuomenė jo sugrįžimo nepageidauja. Šalį be jokios kontrolės valdydamas jis praturtėjo ir tebesivado milijonus savo politikos agitatorių remdamas.

Visos Amerikos respublikos atsisakė jį įsileisti.

Buvusis laikinasis prezidentas, gen. Aramburu pareiškė, kad jis netiki Perono sugrįžimui.

— Dr. Arturo U. Illia, Respublikos prezidentas, vizituodamas plieno liejyklą San Nicolas mieste, aplankė darbininkų kvartalą. Lapkričio 15 dalyvavo citrininių vaisių fabriko atidaryme Concordia mieste, Entre Rios. Aplankė firmą Pindapoy ir su 5.000 svečių dalyvavo pietuose parke Mitre.

— Svetimšaliai, užsiregistravę Civ. Registre iki 20. 11. 64, galės balsuoti sekančiuose Buenos Aires miesto tarybos rinkimuose.

